

Äldrenämnden

Protokoll nr 10 fört vid äldrenämndens sammanträde

tisdagen den 14 oktober 2008 kl. 15.00 – 16.20

Justerat den 17 oktober 2008

Ewa Samuelsson

Leif Rönngren

Ordförande	Ewa Samuelsson (kd)
Vice ordförande	Leif Rönngren (s)
Ledamöter	Olle Andretzky (m) Birgitta Holm (m) Carolin Ludvigsson (m) Birgitta Breile (m) Helen Jäderlund Eckardt (fp) Lars-Åke Henriksson (s) Norma Aranda de Gutiérrez (s) Margareta Johansson (v) Eivor Karlsson (mp)
Tjänstgörande ersättare	Kitty Ericsson (m) Henry Holmström (s)
Ersättare	EvaMargareta Nyhlén (m) Diana Wallhager (fp) Carina Franke (kd) Catarina Carbell (s) Olle Palmborg (s) Ulla-Liza Blom (s) Mujde Rashid (v) Ann-Sofi Matthiesen (mp)

Förhindrade: Regina Kevius (m), Berit Kruse (s), Louise Åstrand (m),
Tünde Kovach (m) samt Ralph Svalstedt (m)

Personalrepresentanter:

Jösta Claeson (SKTF) §§1-11 och Inga-Lill Björck (Kommunal).

Dessutom var Gunnel Rohlin, Raili Karlsson, Marianne Hedenström, Staffan Halleskog, Lars Strand, Marita Åkersten, Barbro Karlsson samt kanslichef/
borgarrådssekr. Patric Rylander och bitr. borgarrådssekr. Jessica Nyberg
närvarande.

§ 1 Närvarande

Noteras närvarande ledamöter och tjänstgörande ersättare.

§ 2 Val av justerare

Vice ordföranden Leif Rönngren (s) utses att tillsammans med ordföranden Ewa Samuelsson (kd) justera dagens protokoll.

§ 3 Anmälan av protokollsjustering

Anmäls att äldrenämndens protokoll 9/2008-09-16 justerats 2008-09-18.

Äldrenämndens beslut

Anmälan läggs med godkännande till handlingarna.

§ 4 Anmälan av övriga frågor samt fastställande av dagordning

Anmäls en skrivelse vilken tas upp under övriga frågor, varefter dagordningen fastställs.

§ 5 Planering av boenden för äldre i Stockholms stad

Ärende

Föreligger ärende dnr: 111-107/2008

Yrkande

Ordföranden Ewa Samuelsson (kd) anmäler gemensamt med ledamöterna Olle Andretzky m fl (m) och Helen Jäderlund Eckardt (fp) ett förslag till beslut och yrkar bifall till detta.

Vice ordföranden Leif Rönngren m fl (s) anmäler gemensamt med ledamöterna Margareta Johansson (v) och Eivor Karlsson (mp) ett annat förslag till beslut och yrkar bifall till detta.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslagen mot varann och finner majoritet för kd, m och fp förslag till beslut.

Äldrenämndens beslut

1. I huvudsak godkänna äldreförvaltningens förslag om planering för boenden för äldre i Stockholms stad
2. Äldrenämnden överlämnar förslaget till kommunstyrelsen.
3. Äldrenämnden föreslår kommunstyrelsen ta initiativ för att med alla berörda nämnder, bolag och övriga intressenter bevaka, säkerställa och samordna att markanvisning sker för nyproduktion av boenden för äldre i nya stadsbyggnadsområden.
4. Äldrenämnden anser med detta ärende att utredningsuppdraget om boendegaranti är fullgjort.
5. Därutöver anföra följande.

Planeringen för boenden för äldre i Stockholms stad är ett inriktningsärende för stadens planering under de kommande åren. Äldrenämndens förslag anger en riktning. De närmare detaljerna kring specifika boenden måste lösas av stadsdelarna och äldreomsorgsregionerna, i förekommande fall, efter godkännande av kommunstyrelsen eller av kommunfullmäktige när så bedöms vara lämpligt.

Efter sedvanlig remittering för att inhämta stadsdelsnämndernas viktiga synpunkter kommer äldreboendeplaneringen under vintern eller våren att slutligen fastställas av kommunstyrelsen.

I en situation där andelen äldre-äldre tillfälligtvis minskar är det viktigt att både gasa och bromsa. Utbudet måste tydligare anpassas till behov och efterfrågan, dels för att bättre kunna ge äldre i behov av stöd den omsorg som de har rätt till. Dels för att stadens kostnader för äldreomsorgen ska gå till verksamhet och inte för att bekosta lokaler som för närvarande inte behövs. På så sätt skulle medel kunna frigöras för att användas till prioriterade insatser inom äldreomsorgen.

I finansborgarrådets förslag till budget 2009 föreslår Stadshusmajoriteten en omfattande och ambitiös satsning genom Micasa fastigheter i Stockholm på stadens vård- och omsorgsboenden, men i ett andra skede också på servicehusen. Många fastigheter lider av ett kraftigt eftersatt underhåll som tidigare majoriteter har lämnat efter sig. Underhållsbehovet motsvarar 1,5 miljarder kronor och ska åtgärdas under den kommande tioårsperioden. Därigenom kan boendemiljön för stadens äldre få ett

rejält lyft samtidigt som staden bättre förvaltar sin egendom och förebygger ytterligare kapitalförstöring.

Den nya generationen äldre kommer att ha höga förväntningar på sitt boende och Stockholm måste ligga i framkant när det gäller att ta tillvara teknisk utveckling och nya idéer. Därför måste staden, vid sidan om upprustningsarbetet av redan befintliga fastigheter, också ta initiativ till nyproduktion av omsorgsboenden. I vissa fall kan det till och med löna sig att bygga nytt istället för att genomgripande bygga om en fastighet. Nybyggda omsorgsboenden kan byggas mera lokaleffektiva och mindre institutionslika, och den fastighet som avvecklas avseende omsorgsverksamhet kan istället användas för andra ändamål.

Det arbete som ligger bakom förslaget till äldreboendeplanering kan med all säkerhet betraktas som det mest grundliga som gjorts på området i modern tid i staden. I samarbete med stadsdelarna har äldreförvaltningen analyserat behov, tillgång och efterfrågan i närtid och på medellång sikt. Värdefulla bidrag har lämnats från utrednings- och statistikkontoret (USK) och externa konsulter. Samtidigt har äldreförvaltningen i samråd med stadsledningskontoret och Micasa fastigheter i Stockholm AB genomfört en inventering av servicehusens status. De äldre har själva fått komma till tals genom en efterfrågeanalys, något som aldrig skedde när den förra majoriteten avvecklade servicehus.

Äldrenämnden understryker särskilt betydelsen av att befintliga resurser utnyttjas flexibelt och främjar en mångfald av boende- och omsorgsformer. För närvarande präglas äldreomsorgen av ett förnyelsearbete för att tydligare ge den äldre möjlighet att forma sin egen vardag. Vi blir inte mer lika när vi blir äldre, snarare tvärtom. För den som vill måste det exempelvis vara möjligt att ta med hunden till vård- och omsorgsboendet. Eller att kunna prata sitt modersmål eller att dela vardagen med andra med samma religiösa övertygelse. Fler utförare är därför ett viktigt sätt att öka mångfalden och höja kvaliteten. När behovet av egna kommunala boenden minskar ger det samtidigt möjligheter för entreprenörer.

Lokaler som under en tid inte behövs för äldreomsorgens behov bör i första hand pröva att användas för andra sociala ändamål, som exempelvis boenden eller resurser för funktionshindrade eller hemlösa. Lämpar sig inte lokalerna för detta bör de kunna prövas för studentbostäder. Det viktiga är i så fall att lokalerna snabbt kan konverteras tillbaka när behoven inom äldreomsorgen, och på det sociala området i övrigt, förändras. Så är fallet vid det tidigare äldreboendet Ceremonien i Bromma som nyligen öppnats för studenter. Inom kort kommer även en del av Kastanjen i Hägersten-Liljeholmen att bli studentbostäder.

om framhålls i finansborgarrådets förslag till budget 2009 har servicehus alltjämt en viktig roll att fylla som mellanboende och är en del i mångfalden av boende- och stödformer. Samtidigt pågår viktiga diskussioner om hur seniorboenden och andra former av trygghets- eller mellanboenden ska utvecklas i framtiden för att bättre tillgodose äldres skiftande behov och önskemål.

I äldreboendedelegationens delbetänkande som presenterades i december 2007 framhålls betydelsen av ett varierat utbud av bostäder som tar hänsyn till äldres individuella behov av social gemenskap och trygghet. Den pågående utvecklingen visar att det finns ett utrymme för och en efterfrågan på bostäder och boendeformer som kan komplettera ordinärt boende av traditionellt slag och dagens särskilda boende - bostäder som erbjuder viss service och möjligheter till gemenskap utöver att de utmärks av god tillgänglighet. Studier visar dessutom att om den äldre får tillgång till senior- eller trygghetsbostad kan behovet av särskilt boende med heldygnsomsorg minskas, något som är positivt främst för den äldre men också för samhället i form av minskade kostnader.

Kommunstyrelsen kommer i budget 2009 att få ett uppdrag att samordna arbetet med att utveckla trygghetsboende som en ny boendeform i Stockholm. I den fortsatta processen kommer möjligheten prövas att i första skede omdefiniera vissa servicehus till endera vård- och omsorgsboende eller till seniorboenden/trygghetsboende.

Stockholm är en växande stad där stora stadsbyggnadsprojekt planeras vid Norra Djurgården, Nordvästra Kungsholmen och Norra Stationsområdet. Det är nödvändigt att behovet av offentlig service, däribland vård- och omsorgsboenden, trygghetsboenden och seniorboenden, beaktas i ett tidigt skede i planprocessen. Äldrenämnden föreslår kommunstyrelsen att ta initiativ för att med alla berörda nämnder, bolag och övriga intressenter bevaka, säkerställa och samordna att markanvisning sker för nyproduktion av boenden för äldre i nya stadsbyggnadsområden.

Vid majoritetsskiftet fanns ett förslag till nya riktlinjer för biståndsbedömning som beretts, diskuterats och förberetts i fyra års tid utan att vänstermajoriteten klarade att fatta något beslut i frågan. Förslaget var dessutom otillräckligt på en rad punkter och inte anpassat efter den äldres behov och rätt att forma en vardag i enlighet med egna prioriteringar, värderingar och preferenser. Därför omarbetades riktlinjerna för att stärka den enskildes ställning. En av de avgörande förändringar som gjordes av den nuvarande majoriteten var att slå fast att ålder ska beaktas vid bedömning för servicehusboende.

Äldreförvaltningen har i samarbete med juridiska avdelningen utrett möjligheten att införa en boendegaranti för äldre över en viss ålder. Slutsatsen är att det inte är juridiskt möjligt. Även om det finns argument som talar för att en boendegaranti skulle vara positivt innebär skrivningarna i de nya riktlinjerna att ålder, till skillnad mot tidigare, är en faktor som har betydelse. Det är ett viktigt steg mot en helhetssyn på den äldres situation.

I den fortsatta processen med förnyelse och behovsanpassning av stadens äldreboenden är det viktigt att noga följa effekterna av de nya riktlinjerna för biståndsbedömning och av valfriheten för vård- och omsorgsboenden.

Reservation

Mot beslutet reserverar sig vice ordföranden Leif Rönngren m fl (s), ledamöterna Margareta Johansson (v) och Eivor Karlsson (mp) med hänvisning till sitt gemensamma yrkande:

1. Äldrenämnden godkänner i huvudsak förvaltningens förslag
2. Äldrenämnden undersöker möjligheten för personer utan biståndsbeslut att kunna flytta in i servicehus
3. Därutöver vill vi framföra följande

Vi vill börja med att tacka för ett mycket bra tjänsteutlåtande och en väl genomförd utredning.

I ärendet framkommer med all tydlighet vilken osäkerhet som vi står inför när det gäller planering inför framtida byggande av äldreboenden. En osäkerhet som förstärks av den privatisering som staden nu genomför, där man lämnar ifrån sig möjligheten att ha ett samlat ansvar för verksamhetslokaler och där de få äldreboenden som blir kvar i kommunens regi får bli brickor i ett ekonomiskt spel.

Vi delar självfallet KPR:s uppfattning att staden måste driva en avsevärd del av äldreboendena i kommunal regi både för att upprätthålla kompetensen och ge äldre en reell möjlighet att välja en trygg kommunal utförare.

Staden har idag ett överskott av lägenheter i servicehus. Den genomförda undersökningen om intresset för servicehus visar att det finns ett stort intresse bland äldre att flytta till servicehus. Många avstår dock från att söka då man räknar med att få ett avslag. Det måste klargöras om de nya riktlinjerna följs och om möjligheten till positivt beslut finns utifrån de ekonomiska ramar som avsatts, innan man fastställer behovet.

En möjlighet att beakta är om äldre som inte kan bli föremål för ett biståndsbeslut ändå skulle kunna flytta till ett servicehus. Det visar sig i undersökningen att tryggheten av att veta att det finns personal i närheten är viktig för många. För andra räcker det med att tillgängligheten och möjligheten till gemenskap tillgodoses i ett seniorboende.

Att flytta in utan biståndsbeslut kan regleras på annat sätt. Möjligheten att söka för att få ett biståndsbeslut ska hela tiden kvarstå. I många servicehus har man redan idag aktiviteter som riktar sig till äldre utanför huset - möjligheten att äta i restaurang, öppen dagverksamhet etc. Det som skiljer sig åt är tillgång till sjukvård etc. som kräver biståndsbeslut. Det här var tidigare ett stort problem för många servicehus i staden, där boende utan biståndsbeslut tog del av servicen och därmed bidrog till en kostnad som inte gav någon ersättning från staden. Problemet bör kunna lösas. Äldre som inte kräver den omvårdnad som ett biståndsbeslut ger skulle istället kunna bli en tillgång för servicehuset, en friskhetsfaktor.

Tyvärr har många tillagningskök i anslutning till vård- och omsorgsboenden lagts ned pga. av att ombyggnadsbehoven ansetts vara för kostsamma. Vi menar att även inom detta område måste det sökas en lösning, som kombinerar fördelarna för de äldre att kunna njuta av mat tillagad på plats med ett resurseffektivt miljötänkande som minimerar transporter. Exempelvis bör restaurangerna kunna drivas som sociala kooperativ och marknadsföras som sociala träffpunkter i närområdet, så att ännu fler pensionärer kommer dit och äter.

Vi välkomnar att utredningen lyfter fram vikten av att det ska finnas korttidsvård med olika inriktningar och att korttidsvården i första hand ska bedrivas på särskilda enheter enligt äldreplanens intentioner. Tyvärr har väl fungerande korttids och växelvårdsenheter lagts ned i rent besparingssyfte, vilket allvarligt försämrar kvaliteten för de äldre och ökar oron hos anhöriga. Korttidsvård kan inte jämföras med sjukhusvård och bör i största möjliga utsträckning vara enkelrum med eget hygienutrymme.

Vi kan notera att det är ett väldigt stort avstånd mellan den borgerliga alliansens vallöften och hur det har blivit i praktiken. Trots löften om att servicehusen ska vara kvar saknas beslut. Tvärtom läggs servicehus ned och vård- och boendeplatser avvecklas. Trots generösa riktlinjer får de äldre i staden stå med mössan i hand och tigga sig till ett boende som de egentligen enligt de politiska intentionerna skulle ha rätt till. Detta visar på brist både på styrning och politiskt ansvarstagande.

§ 6 Motion (2008:58) Rökfri arbetstid för personal som arbetar med barn, äldre och människor med funktionshinder – remissvar på motion från Stefan Nilsson (mp)

Ärende

Föreligger ärende dnr: 106-243/2008

Yrkande

Ordföranden Ewa Samuelsson (kd) anmäler gemensamt med ledamöterna Olle Andretzky m fl (m) och Helen Jäderlund Eckardt (fp) ett förslag till beslut och yrkar bifall till detta.

Vice ordföranden Leif Rönngren m fl (s) yrkar gemensamt med ledamöterna Margareta Johansson (v) och Eivor Karlsson (mp) bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslagen mot varann och finner majoritet för kd, m och fp förslag till beslut.

Äldrenämndens beslut

att som svar på remissen anföra följande:

De senaste åren har ett antal kommuner börjat arbeta aktivt med att minska rökningen bland sina anställda, ofta genom att besluta om kommun- och verksamhetsövergripande policier som tydligt markerar att arbetstiden ska vara rökfri. De flesta landsting arbetar sedan länge med rökfria arbetsplatser.

Arbetet med att minska rökningen på arbetstid kan motiveras på flera sätt. Oftast anförs arbetsmiljö och folkhälsoskäl men ibland också ett rent brukarperspektiv. I förlängningen finns också ekonomiska argument, där framförallt minskad sjukfrånvaro kan gynna stadens ekonomi.

Staden arbetar på många sätt med att höja kvaliteten i våra verksamheter. Inom verksamheter som barnomsorg, skola samt äldre- och handikappomsorg har brukarna en mycket nära kontakt med personalen. Att anställda röker påverkar därför brukarna, med de hälsorisker och obehag som det kan innebära. Rökförbud på exempelvis äldreboenden skulle sannolikt innebära en trevligare miljö för de äldre, såväl inomhus som utomhus, vilket i sin tur kan komma att öka den upplevda kvaliteten i omsorgen.

Det är en relativt stor grupp av landets kommunanställda som röker, beräkningar visar på drygt 120 000 personer av de ca 700 000

anställda. Undersökningar visar också att uppemot 80 procent av rökarna skulle vilja sluta. SKL har ett centralt arbetsmiljöråd där fack och arbetsgivare samarbetar. Rådet har gått ut med en uppmaning till landets kommuner om att skapa rökfria arbetsplatser. SKL:s rekommendation innebär att arbetstiden ska vara rökfri. Arbetstiden gäller hela dagen förutom lunchrast.

I finansborgarrådets förslag till budget för 2009 för stockholms stad står att ”Staden ska utöka arbetet för att skapa en rökfri arbetstid i alla stadens verksamheter till gagn för såväl de anställdas hälsa som brukarna.” Staden föreslås således starta ett arbete som på sikt för längre än vad som anförs i motionen.

Stadens storlek kräver att arbetet med en rökfri arbetstid ges både utrymme och tid. Att arbeta med tobaksprevention är ett långsiktigt arbete som måste förankras väl för att få acceptans och stöd. För att arbetet ska bli framgångsrikt måste det ske i samverkan mellan arbetsgivare, medarbetare och fackliga representanter, samt kombineras med tydlig information, regelbunden feedback och uppmuntran samt adekvat rökslutarstöd.

Det är viktigt att poängtera att det är ett personligt beslut att sluta röka. Ingen arbetsgivare vare sig kan eller ska tvinga någon att avstå från rökning. Däremot går det att införa förbud mot rökning på arbetstid. Eftersom många kommuner ganska nyligen infört policier om rökfri arbetstid saknas större utvärderingar. Ett flertal internationella undersökningar visar dock att rökförbud leder till att fler slutar röka och att de som fortsätter röka ändå minskar sin konsumtion. Rökfria miljöer skyddar ickेरökare, stödjer rökaren till minskad konsumtion, stimulerar inte sällan till rökslut och minskar risken för återfall.

Reservation

Mot beslutet reserverar sig vice ordföranden Leif Rönngren m fl (s) samt ledamoten Margareta Johansson (v) med hänvisning till sitt gemensamma yrkande:

Särskilt uttalande

Ledamoten Eivor Karlsson (mp) anmäler följande särskilda uttalande:

Det är viktigt med åtgärder som minskar rökningen i alla delar av samhället.

Det är positivt att det i förslag till Stockholms stads budget för 2009 och inriktning 2010 och 2011 står att arbetet ska utökas för att skapa en rökfri arbetstid i alla stadens verksamheter.

Rökfri arbetstid bör gälla alla anställda i Stockholms stad, d.v.s. även tjänstemän och politiker.

Det är viktigt att staden erbjuder all personal aktiv behandling mot rökning, d.v.s. professionell rökavvänjning.
Det bör klargöras om en rökfri arbetstid kan gälla anställda hos privata entreprenörer som arbetar för Stockholms stad – en stor del av de personalgrupper som nämns i motionen har privata arbetsgivare.

§ 7 **Den organisatoriska hemvisten för kommunstyrelsens pensionärsråd**

Ärende

Föreligger ärende dnr: 105-270/2008

Yrkande

Ordföranden Ewa Samuelsson (kd) yrkar gemensamt med ledamöterna Olle Andretzky m fl (m) och Helen Jäderlund Eckardt (fp) bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden Leif Rönngren m fl (s) anmäler gemensamt med ledamöterna Margareta Johansson (v) och Eivor Karlsson (mp) ett annat förslag till beslut och yrkar bifall till detta.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslagen mot varann och finner majoritet för kd, m och fp förslag till beslut.

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden föreslår kommunstyrelsen att f.n. ingen ändring görs i instruktionen för kommunstyrelsens pensionärsråd eller dess organisatoriska hemvist.

Reservation

Mot beslutet reserverar sig vice ordföranden Leif Rönngren m fl (s), ledamöterna Margareta Johansson (v) och Eivor Karlsson (mp) med hänvisning till sitt gemensamma yrkande:

1. Äldrenämnden beslutar att i huvudsak godkänna äldreförvaltningens förslag till beslut.
2. Därutöver vill vi framföra följande

Vi beklagar att möten mellan KPR och kommunstyrelsen inte har ägt rum, eftersom vi tror att sådana möten kan bidra till att lyfta fram att frågor om äldres levnadsförhållanden berör många fler nämnder och bolag än äldrenämnden och MICASA AB.

Vi delar också rådets synpunkter att man får alldeles för kort tid på sig att studera och formulera synpunkter på ärendena, som ofta är omfattande. Det är inte att ta demokratin på allvar att begära att pensionärsorganisationerna ska kunna ha en klar uppfattning med en veckas varsel. Självklart måste rådet kunna få vara med och påverka tidigare i processen, så att deras perspektiv har chans att göra avtryck i förvaltningens tjänsteutlåtanden.

Slutligen vill vi framhålla den politiska majoritetens ansvar för att ärenden som rör äldres levnadsförhållanden verkligen remitteras till KPR även inom andra politikområden än den som beslutas av äldrenämnden. Här krävs en uppräckning av rotlarna och kanske även ökad kunskap om hur ett äldreperspektiv kan tillföra mycket värdefulla kunskaper i ett ärende. Kommunstyrelsen bör ges i uppdrag att formulera tydliga riktlinjer för hur rotlarna och stadsledningskontoret ska säkra att KPR får en reell möjlighet att yttra sig i frågor som rör äldres levnadsförhållanden.

§ 8 Förslag till Vision Järva 2030

Ärende

Föreligger ärende dnr: 106-255/2008

Yrkande

Ordföranden Ewa Samuelsson (kd) yrkar, med instämmande från övriga ledamöter, bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Äldrenämndens beslut

Remissen besvaras med äldreförvaltningens tjänsteutlåtande

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Leif Rönngren m fl (s), ledamöterna Margareta Johansson (v) och Eivor Karlsson (mp) anmäler följande särskilda uttalande:

Förslaget belyser inte utvecklingen ur de äldres perspektiv. Andelen äldre i området kommer att öka kraftigt fram till år 2030. De flesta kommer troligen att vilja bo kvar i sin ordinarie bostad så länge som möjligt. Närheten till släkt och vänner såväl som tillgång till personal som behärskar olika språk underlättar också ett kvarboende.

Men det måste även finnas olika former av trygghetsboenden, servicehus, seniorboenden och särskilda boenden som lämpar sig för äldres olika behov. Behovet av heldygnsomsorg måste tillgodoseas. Det bör också finnas möjlighet till kompletteringsbebyggelse.

En undersökning visade, när det gäller tryggheten på Järvaområdet, att 90 % av de tillfrågade såg brottsligheten som ett problem i området. Trots att antalet brott är lägre än i staden som helhet.

När området nu rustas upp är det viktigt att ta ett samlat grepp om helhetsmiljön. Bättre belysning, ödsliga och undanskymda platser bör byggas bort eller blir upplysta. Även polisens närvaro är viktig. Ökad trygghet och minskad brottslighet i stadsdelen är viktigt för alla. Inte minst för de äldre.

Visionen bör kompletteras med konkreta planer på att underlätta för rörelsehindrade. Handikapprådet påpekar att visionen helt saknar funktionshindersperspektiv. Detta måste rättas till. Handikapprådet konstaterar också att inget handikappförbund finns bland remittenterna. Vilket det naturligtvis borde ha gjort.

Om Vision Järva hade arbetats fram enligt ursprungsförslaget med delaktighet från de boende och övriga aktörer i området hade inte de äldre och funktionsnedsatta glömts bort. För att skapa en vision som håller även när den ska genomföras är nyckeln delaktighet och inflytande.

Järvalyftet måste planeras så att det blir en positiv förändring för de boende. Samråd med de boende är en grundbult i förändringsarbetet. Upprustningen av Järva kan, rätt utförd, stå som modell för upprustningar av andra miljonprogramsområden. Därför är det mycket viktigt att Järvalyftet blir ett exempel på hur man kan renovera med respekt för de boende och med hänsyn till miljön. De renoveringar som nu görs ska hålla i flera decennier – då är det viktigt att det blir bra från början.

Hyrorna bör förbli rimliga även efter renoveringen, så att alla som bor i Järva ska ha råd att bo kvar. Hyresgästerna har redan betalat för renoveringen genom bristande underhåll under många år. Hyresrätt bör fortsatt stå för en betydande del av bostadsbeståndet. Med bevarade grönområden på Järvaområdet och en väl fungerande kollektivtrafik borde Järva kunna bli en än mer attraktiv stadsdel för både gammal och ung.

§ 9 Motion (2008:59); Skärpt verksamhetsuppföljning – remissvar på motion från Margareta Johansson (v)

Ärende

Föreligger ärende dnr: 106-250/2008

Yrkande

Ordföranden Ewa Samuelsson (kd) yrkar gemensamt med ledamöterna Olle Andretzky m fl (m) och Helen Jäderlund Eckardt (fp) bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden Leif Rönngren m fl (s) anmäler gemensamt med ledamöterna Margareta Johansson (v) och Eivor Karlsson (mp) ett annat förslag till beslut och yrkar bifall till detta.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslagen mot varann och finner majoritet för kd, m och fp förslag till beslut.

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden beslutar att som sitt svar på remissen överlämna äldreförvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen

Reservation

Mot beslutet reserverar sig vice ordföranden Leif Rönngren m fl (s), ledamöterna Margareta Johansson (v) och Eivor Karlsson (mp) med hänvisning till sitt gemensamma yrkande:

1. Äldrenämnden beslutar att bifalla motionen.
2. Därutöver vill vi framföra följande

Det är mycket bra att man från äldreförvaltningen vidtagit flera åtgärder för att förstärka den ekonomiska kontrollen av privata utförare.

Den stickprovskontroll som av äldreförvaltningen genomförs fr.o.m. 2008 avseende ekonomiska förhållanden hos privata utförare av hemtjänst bör även omfatta vård- och omsorgsboenden. Utebliven inbetalning av skatter i form av F- och A-skatt liksom arbetsgivaravgift måste synliggöras i god tid. Det är viktigt att den typen av kontroll även finns med i uppföljningsmallen.

§ 10 Motion (2008:60); Anställning av ”Töser” i äldreomsorgen –
remissvar på motion från Margareta Johansson (v)

Ärende

Föreligger ärende dnr: 106-251/2008

Yrkande

Ordföranden Ewa Samuelsson (kd) yrkar gemensamt med ledamöterna Olle Andretzky m fl (m) och Helen Jäderlund Eckardt (fp) bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden Leif Rönngren m fl (s) anmäler gemensamt med ledamöterna Margareta Johansson (v) och Eivor Karlsson (mp) ett annat förslag till beslut och yrkar bifall till detta.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslagen mot varann och finner majoritet för kd, m och fp förslag till beslut.

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden beslutar att som sitt svar på remissen överlämna äldreförvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen

Reservation

Mot beslutet reserverar sig vice ordföranden Leif Rönngren m fl (s), ledamöterna Margareta Johansson (v) och Eivor Karlsson (mp) med hänvisning till sitt gemensamma yrkande:

1. Äldrenämnden beslutar att bifalla motionen.
2. Därutöver vill vi framföra följande

Trots politiska mål om att öka livskvaliteten för äldre både hos nuvarande och tidigare politiska majoritet tvingas vi konstatera att många som bor i vård- och omsorgsboenden saknar social stimulans och samvaro. Möjligheterna till utevistelse är begränsade trots ambitioner om motsatsen under ganska många år.

När vi läser rapporterna från revisorerna, äldreomsorgsinspektörerna och äldreombudsmannen som alla pekar på ett förhållandevis trist liv på många av våra äldreboenden bör vi alla ärligen kunna fråga oss hur det har kunnat få fortsätta på det viset.

Vi kan därför inte dela äldreförvaltningens uppfattning att stadens funktioner för granskning och uppföljning i stort

motsvarar behovet. Tvärtom skulle funktioner som ”TÖSER” kunna bidra just till det som äldreförvaltningen föreslår som alternativ – kompetenshöjning, utvecklad arbetsmetodik, egenkontroll på enhetsnivå och intern kontroll på nämndnivå.

Det finns säkert många förklaringar till varför inte det sociala innehållet har utvecklats på våra äldreboenden. En aspekt som förtjänar att utredas, är om vi generellt har för låg kunskap om socialtjänstlagen bland våra medarbetare på vård- och omsorgsboenden. Kanske har kunskapen och vikten om det sociala innehållet skymts av fokus på hälso- och sjukvården?

Ett oerhört stort problem är att det redskap som genomförandeplanerna skulle kunna vara är mycket ojämnt utvecklat i de olika vård- och omsorgsboendena. Det faktum att stora brister i omfattning och kvalitet i genomförandeplaner framkommer i verksamhetsuppföljningar visar att nuvarande funktioner för granskning och uppföljning av det sociala innehållet inte alls motsvarar behovet. En ”TÖS” bör i likhet med ”MAS” också ha en relativt fristående ställning i organisationer och därmed verkligen kunna rikta fokus på det sociala innehållet.

Införandet av äldrepedagoger kan också vara en god idé för att bidra till en metodutveckling inom äldreomsorgen, men av erfarenhet vet vi att det krävs insatser på flera plan för att få tillstånd en utveckling. Riktad uppföljning av ”TÖSER” kan gå hand i hand med ett mer praktiskt inriktat arbete av äldrepedagoger för att öka livskvaliteten i äldreboendet.

§ 11 Hemställan om E-tjänstmedel för utveckling av köhanteringssystemet inom vård- och omsorgsboende

Ärende

Föreligger ärende dnr: 116-120/2008

Yrkande

Ordföranden Ewa Samuelsson (kd) yrkar, med instämmande från övriga ledamöter, bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Äldrenämndens beslut

1. Äldrenämnden hemställer om e-tjänstmedel motsvarande 879 tkr för utvecklingskostnader av Paraplysystemet för köhanteringssystem inom vård- och omsorgsboende etapp 2

2. Äldrenämnden uppdrar åt direktören att beställa utvecklingen

§ 12 Verksamhetsbidrag till frivilliga organisationer/föreningar för äldre avseende 2009

Ärende

Föreligger ärende dnr: 420-129/2008

Yrkande

Ordföranden Ewa Samuelsson (kd) yrkar gemensamt med ledamöterna Olle Andretzky m fl (m) och Helen Jäderlund Eckardt (fp) bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden Leif Rönngren m fl (s) yrkar gemensamt med ledamöterna Margareta Johansson (v) och Eivor Karlsson (mp) återremiss av ärendet.

I ärendet framläggs ett förslag om att samla frivilligorganisationerna Bosniska pensionärsföreningen BEHAR, Grekiska KAPI Föreningen, Iranska Pensionärs- och äldreföreningen i Stockholm och Kurdiska Center för äldre och handikappade i Rinkeby-Kista i två verksamhetslokaler. Föreningarna bedriver idag en omfattande verksamhet. I ärendet finns ingen konsekvensbeskrivning av en sammanslagning, inte heller anledning till att förslaget framlagts och på vilket sätt dialog med de berörda föreningarna gjorts.

Yrkandeförklaring

Ordföranden föreslår att ärendena med koppling till hyror i Rinkeby/Kista bryts ur och behandlas i särskild ordning och att nämnden i övrigt beslutar enligt förvaltningens förslag.

Nämnden är överens om denna ordning varefter ordföranden begär ajournering.

Ordföranden återkommer efter ajournering med förslag att bordlägga den del av ansökan om vilken oenighet råder. Vice ordföranden vidhåller återremissyrkandet till denna del.

Beslutsgång

Ordföranden ställer fråga om ärendet skall avgöras denna dag eller återremitteras enligt förslag s, v och mp och finner majoritet för avgörande.

Ordföranden ställer därefter proposition på bordläggning av den del som omfattas av säyrkanden och finner majoritet för sitt förslag.

Äldrenämndens beslut

1. Äldrenämnden bordlägger ansökningar 1, 10, 11 och 14 till nästkommande sammanträde samt
2. för övriga enligt bilaga 1 beviljar verksamhetsbidrag till utomstående organisationer/föreningar som bedriver frivilligt socialt arbete för äldre.

Reservation

Vice ordföranden Leif Rönngren m fl (s), ledamöterna Margareta Johansson (v) och Eivor Karlsson (mp) reserverar sig mot bordläggningsbeslutet, då de med sitt återremissyrkande avsåg att få klargjort föreningarnas synpunkter på förvaltningens förslag.

§ 13 Projektansökan: Att förebygga de äldres hälsa – ansökan från Syriska föreningen i Stockholm

Ärende

Föreligger ärende dnr: 420-133/2008

Yrkande

Ordföranden Ewa Samuelsson (kd) yrkar, med instämmande från övriga ledamöter, bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden beviljar ett projektbidrag på ett år om 320 000 kronor för projektet *Att förebygga de äldres hälsa*

§ 14 Begäran om ekonomiskt bidrag från Östermalms föreningsråd

Ärende

Föreligger ärende dnr: 420-271/2008

Yrkande

Ordföranden Ewa Samuelsson (kd) yrkar, med instämmande från övriga ledamöter, bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden avslår Östermalms föreningsråds begäran om ekonomiskt bidrag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Leif Rönngren m fl (s), ledamöterna Margareta Johansson (v) och Eivor Karlsson (mp) anmäler följande särskilda uttalande:

I ansökan från Östermalms Föreningsråd framkommer det att rådet är den samlingslokal som upplåter flest timmar till pensionärsverksamhet i Stockholms stad.

Grunden för att kunna bedriva en bra verksamhet är tillgången på lämplig lokal. Äldreförvaltning/nämnd är tydliga i att framhålla vikten av frivilligorganisationer/föreningars verksamhet bland äldre.

Vi ser med oro hur anslagen för lokaler för hyra minskar. Möjligheten att kunna träffas är både viktig för ett demokratiskt deltagande likväl som rekreation/nöje.

Äldrenämnden uppmanas att till kulturförvaltningen framhålla vikten av att det finns möteslokaler att tillgå, för föreningar som riktar sig till äldre, till en rimlig kostnad.

§ 15 Projekt för ett dagcenter för äldre afrikaners rehabilitering – ansökan från Nätverket för afrikaner i Vantör, NAV

Ärende

Föreligger ärende dnr: 420-280/2007

Yrkande

Ordföranden Ewa Samuelsson (kd) yrkar, med instämmande från övriga ledamöter, bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden beviljar Nätverket för afrikaner i Vantör, NAV, ett projektbidrag med 700 000 kronor under ett år för att starta ett dagcenter för äldre afrikaner.

§ 16 Anmälan av månadsrapport för september månad 2008

Ärende

Föreligger ärende dnr: 201-274/2008

Yrkande

Ordföranden Ewa Samuelsson (kd) yrkar, med instämmande från övriga ledamöter, bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens månadsrapport t.o.m. 30 september 2008

§ 17 Protokoll från äldrenämndens handikappråd 9/2008-10-07

Äldrenämndens beslut

Anmälan läggs till handlingarna.

§ 18 Protokoll från kommunstyrelsens pensionärsråd 9/2008-10-07

Äldrenämndens beslut

Anmälan läggs till handlingarna.

§ 19 Postlista per den 26 september 2008

Äldrenämndens beslut

Anmälan läggs till handlingarna.

§ 20 Begäran om rättegångsfullmakt för stadsledningskontorets juridiska avdelning

Ärende

Föreligger ärende dnr: 117-2/2008

Yrkande

Ordföranden Ewa Samuelsson (kd) yrkar, med instämmande från övriga ledamöter, bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Äldrenämndens beslut

Nämnden utfärdar rättegångsfullmakt enligt juridiska avdelningens hemställan.

§ 21 Brukarundersökning inom hemtjänsten 2008

Ärende

Föreligger ärende dnr: 121-282/2008

Yrkande

Ordföranden Ewa Samuelsson (kd) yrkar, med instämmande från övriga ledamöter, bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden beslutar att äldreförvaltningen beställer en brukarundersökning inom hemtjänsten av Utrednings- och statistikkontoret (USK) till en kostnad av ca 1,3 mnkr

§ 22 Förvaltningschefens information

- ✓ Marita Åkersten redovisar utvecklingen inom äldreomsorgen under perioden september 2007 – september 2008. Statistik utdelas. Information om äldreomsorgen finns via länken: <http://www.stockholm.se/OmStockholm/Fakta-och-kartor/Statistik-om-Stockholm-/Statistik-efter-amne/Aldreomsorg/>
- ✓ Utdelas kontaktkort till Socialstyrelsens ”Äldreguiden”, vilken nås via länken: www.socialstyrelsen.se/aldreguiden
- ✓ Presenteras för kännedom inbjudningar till olika utbildningar för personal inom äldreomsorgen inom Stockholms stad.
- ✓ Föraviserar enklare julmat i Stora diket efter nämndsammanträdet den 16 december 2008

§ 23 Övriga frågor

Anmäls skrivelse angående kommunal hemtjänst från ledamoten Norma Aranda de Gutiérrez (s), vilken nämnden överlämnar till förvaltningen för beredning.

Vid protokollet

Göran Edenberg
nämndsekreterare